

НАША

4 | 2024

НОВОАПОСТОЛЬСЬКА

СІМ'Я

ЧАСОПИС НОВОАПОСТОЛЬСЬКОЇ ЦЕРКВИ



**ВІРА, ЧИННА
ЛЮБОВ'Ю**

Богослужіння
у Бад-Зассендорфі/
Німеччина
(Галатам 5, 6)

ЗУСТРІЧ З БОГОМ

Елементи літургії
у Новоапостольському
богослужінні

Літургія

В ім'я Бога



ЗМІСТ

5



ІМПУЛЬС

- 3 Учнівство Христа
(імпульс із богослужіння
Першоапостола)

БОГОСЛУЖІННЯ

- 5 Першоапостол Жан-Люк Шнайдер
у м. Бад-Зассендорф/Німеччина,
29 жовтня 2023 року

ЛІТУРГІЯ

- 12 Зустріч з Богом
(елементи літургії
у новоапостольському
богослужінні)
- 16 Літургія
- 17 Символ постійності
і процес розвитку
(про розвиток Апостольської
літургії)



12



ТОЧКА ЗОРУ

- 21 Відважитися на нове
(Окружний Апостол Міхаель Еріх)

ПОРАДИ БАТЬКАМ

- 22 Як навчити дітей відповідально
ставитися до творіння?

КОРОТКІ РЕПОРТАЖІ

- 23 Трансляційне богослужіння
ОА Міхаеля Еріха
(21 січня 2024 року)

ПОСТСКРИПТУМ

- 24 Після Вас!

Учнівство Христа

Як стати учнем Христа? Ісус мовив Своїм учням: «Не ви Мене вибрали, а Я вас вибрав...» (Від Івана 15, 16). Отже, тільки Христос вирішує, кого Він кличе слідувати за Ним. Він це дав ясно зрозуміти на практиці. Одного разу Ісус зцілив біснуватого, який з вдячності хотів zostатися з Ним, але Ісус не дозволив йому йти вслід за Собою (Від Луки 8, 38 і далі). З іншого боку, є люди, що подібні до багатого юнака, яких Христос також кличе, але вони не відгукуються на Його поклик, бо не готові беззастережно слідувати за Ним. Отже, учнівство Ісуса Христа передбачає наявність рівно двох людей: Ісуса й людини, яку Він кличе.

Що це означає для тих, хто вже слідує за Ісусом Христом, для Його учнів, а також для нас, які бажають служити Йому? Чи передбачає учнівство виконання певного завдання? Так! Ми послані, аби кликати людей з усіх народів: «Слідуйте за Господом». Це завдання випливає з місіонерського доручення Ісуса. Але не ми вирішуємо, чи людина дійсно покликана Богом слідувати за Христом. Це не наша справа, так само як і те, чи ця людина потім відгукнеться на наш заклик чи ні. Наше завдання – любити всіх людей, звіщати їм Євангеліє і кликати слідувати за Ісусом Христом. Однак ми жодним чином не можемо вплинути на те, що відбуватиметься далі.

Імпульс із богослужіння Першоапостола



Віра, чинна любов'ю

29 жовтня 2023 року в Бад-Зассендорфі (Західна Німеччина) відбулося богослужіння за участю Першоапостола Жана-Люка Шнайдера. В основу цього богослужіння була покладена біблійна цитата з Послання до Галатів 5, вірша 6.

«...бо у Христі Ісусі нічого не означають ні обрізання, ні необрізання, але - віра, чинна любов'ю».

Галатів 5, 6

Дорогі брати й сестри, ми з радістю приєднуємося до молитви і прохання, яке висловив хор: мир подаруй нам у наші дні; будь милостивий до нас і даруй нам Свій мир. Бог неодмінно відповість на таку молитву. Але не так, як це уявляють собі люди. Будучи всемогутнім, Бог не промовить сьогодні вранці владного слова, яке заспокоїть вітер і бурхливі хвилі, і раптом скрізь запанує мир. Ні! Він подарує нам внутрішній, духовний мир для нашої душі. Тут Він також не промовить жодного владного слова, бо не нав'язує, а пропонує Свій мир. Бог дарує Свій мир лише тим, хто дозволяє Йому правити у своєму серці. Саме таким є текст вступної пісні: «Хай буде в усі дні мої моєю турботою, моїм питанням, чи править у мені Господь» – це вельми важливо. Якщо Господь править у нас, у нашому серці, то воно сповнюється миром. Як би не складалася ситуація, ми будемо сповнені внутрішнім миром, бо Господь править у нас.

Висновок: якщо поки що цей мир не є цілком досконалим, то це значить, що Господь ще не панує в нашому серці, в наших думках і в нашій сутності. Тоді треба глибоко вникнути у зміст цієї пісні й запитати в себе: «Що зі мною не так? Що мені ще треба зробити, аби Господь істинно правив у мені?» Адже, коли Господь править у серці, то воно сповнене миром.

Переходимо тепер до нашої біблійної цитати з Послання до Галатів: у громаді Галатів існувала проблема. Дехто вважав, що християнин повинен дотримуватися старозавітного закону, зокрема, розрізняти чисте й нечисте й зазнати обрізання. Це викликало чималі дискусії, хто з них найпобожніший. Апостол Павло відповів їм: «Обрізання – це знамення Заповіту між Богом та Ізраїлем. А ми живемо в епоху Нового Заповіту, тому виконання цих аспектів закону та його культових приписів не є уже важливими. Для здобуття спасіння важливо лише одне: віра, чинна любов'ю». Саме таке тлумачення він дав.

Це вельми чітке послання для нас сьогодні: ми живемо в епоху Нового Заповіту. І ми потребуємо і маємо знамення цього Заповіту, зокрема таїнства. Нам потрібне хрещення Водою, нам потрібне хрещення Святим Духом, це дуже важливо, але цього недостатньо для того, аби досягнути спасіння. Нам треба також дотримуватися певних норм. Кожен з нас має чітке уявлення про те, як має поводитися порядний новоапостольський християнин. Усе це добре, але цього недостатньо.

Аби досягнути спасіння, треба проявляти істинну віру й любов. Скажу відверто: на наших богослужіннях так багато проповідується про віру й любов, що я іноді побоююся, чи не перетворюється вони в марнослів'я. На очі навертаються сльози: «Ах, любов – це так прекрасно...» Але чи, власне, ми усвідомлюємо істинну сутність любові?

Для спасіння важливо збагнути справжню суть віри й любові. Я не претендую на точне визначення цих понять, але дозвольте сказати мені таке: віра є насамперед вираженням упевненості: «Так, те, що мені кажуть, – це істина». Однак це ще не все. Віра – це не тільки вираження упевненості, а й погодження: «Я цілком погоджуюся з цим і маю тверде переконання: це – істина!» Усе відбувається саме так! А віра, звісно, нерозривно пов'язана з довірою. Якщо я вірю в Бога і твердо переконаний, що Бог є саме таким, то довіряю Йому.

Віра в Ісуса Христа

У нашій біблійній цитаті мовиться також про віру в Ісуса Христа. Ми віримо в істинність Його Євангелія, погоджуємося з Ним і довіряємо Йому.

Ми віримо, що Ісус Христос – це істина. Якщо виразитися точніше, то це означає: ми віримо, що Бог є саме таким, яким Він об'явив Себе в Ісусі Христі. Це наше тверде переконання: Бог є таким, яким ми можемо розпізнати Його в Ісусі Христі. Бог – це любов. Ми віримо в це. Бог, проявляючи щиро любов, створив людину і дав їй усе необхідне. Людина відвернулася від Бога, а Він продовжував любити її і працював над тим, аби повернути її до єднання з Собою. Сам Бог залишив Небесну славу, прийшов на землю, страждав з людьми і помер як людина; Він переміг гріх і смерть, воскрес із мертвих і вознісся у небеса. Там Він продовжує ділити наші страждання, і нашу радість. Він продовжує діяти і має на думці лише одне: з любові привести людей до вічного єднання з Собою. Божий Син дозволяє нам брати участь у Його досягненнях. Він ділиться з нами здобутим.

Ми віримо у вічне життя, про яке звіщав Ісус Христос. А отже, віримо в те, що ми створені Богом для єднання з Ним. Ми віримо, що вічне життя і єднання з Богом – це найбільше, що людина може здобути. Ми переконані, що створені саме для цього! Вічне життя – це найбільше щастя, яке можемо зазнати. Тому ми палко прагнемо Другого Пришествя Ісуса Христа і Першого Воскресіння, адже саме тоді ми зможемо увійти у це вічне єднання з Богом. Ми переконані в цьому, це – наша віра!

Ця віра запалює і живить нашу любов до Бога. Оскільки ми віримо в сутність Бога, у те, що Він – любов; а також у вічне життя, яке є нашою метою, то в нас зростає відчуття й усвідомлення: «Я не можу бути без Бога. Я не можу бути без Ісуса Христа. Мое благополуччя повністю залежить від Його присутності й близькості. Він потрібен мені, потрібен повсякчас! Поки я не маю Його, поки Він не зі мною, і я не з Ним, то мені погано. Аби бути по-справжньому щасливим, мені потрібен Бог, я маю бути з Богом! Мені нестерпно погано, коли я не спілкуюся з Ним. Це неможливо, бо тоді я не щасливий. Якщо я не з Ним, то страждаю. Мені потрібен Той, Кого я люблю!» Це і є любов, любов до Бога, яка походить від віри. Ми віримо, що Бог – це любов, віримо, що вічне життя – це наше щастя, тому прагнемо його.

Отже, любов – це почуття, це потреба: «Я маю бути з Богом, Він потрібен мені. Без Нього я просто ніщо, мені погано».

Неважко збагнути, що така любов має проявлятися в

нашому житті. Вона має визначати наше життя, наші думки, наші вчинки. Ми постійно працюємо над тим, аби бути поруч з Богом і єднатися з Ним. Це для нас вельми важливо. Ми шукаємо Бога, потребуємо Його близькості, Його присутності. Нам потрібно відчувати Його, потрібно чути Його. Це не мріяння, а істинна любов. Вона визначає наше життя. Ми знаємо: нам добре тільки тоді, коли ми з Богом. Ось чому ми палко прагнемо вічного єднання з Ним і нашого воскресіння, бо тоді, врешті-решт, ми зможемо бути з Тим, Кого любимо. Саме це визначає усе наше життя. Ми потребуємо Бога, бо любимо Його. Це віра, чинна любов'ю.

Ми любимо Бога, тому виконуємо Його заповіді. Усе дуже просто: Ісус любив Свого Отця, тому виконував Його волю, адже Вони становили одне ціле. Якщо ми любимо Бога щирою любов'ю і якщо для нас життєво важливо становити одне ціле з Ним, то Його воля поступово стає нашою волею, і ми виконуємо Його заповіді й служимо Йому. Це відбувається не зі страху чи з примусу: «Якщо я цього не робитиму, то зазнаю покарання, потраплю в пекло, не спасуся – тому я зобов'язаний це робити». Ти не мусиш нічого робити! У тебе є просто потреба це робити. Ми також розглядаємо це не як інвестицію: сьогодні ми докладаємо чимало зусиль, аби колись отримати винагороду. Любов таке не передбачає. Такі думки нам абсолютно чужі. Ми нічого не робимо зі страху, обов'язку чи користі. Наша мотивація – любов. Ми робимо те, що маємо робити, бо відчуваємо потребу: «Мені потрібен Бог, мені потрібно бути з Господом Ісусом, інакше бути не може, інакше мені буде чогось не вистарчати! Я маю становити одне ціле з Ним, інакше почуватимуся погано і мені чогось не вистарчатиме». Це і є любов – віра, чинна любов'ю.

Любити, як Ісус

Є одна особлива заповідь – заповідь любові: «Люби ближнього твого, як себе самого» (Від Матвія 22, 39). Це заповідь, яку часто неправильно трактують. Любов до ближнього не має нічого спільного з любов'ю, яку я проявляю до своєї дружини, дітей чи друзів. Це зовсім інший рівень любові. Іноді мені здається, що ми дещо плутаємо ці поняття, а це неправильно. Ісус мовив: «Любіть ворогів ваших» (Від Матвія 5, 44). Я не можу любити свого ворога так, як люблю своїх дітей чи дружину, це неможливо. Я не можу також любити свого колегу так, як я люблю свого друга. Це неможливо. І справа навіть не в цьому.

Любов, про яку тут йдеться, не є тією любов'ю, про яку ми як люди знаємо: до дружини, до чоловіка, дітей, онуків, друзів. Це любов, яка народжується від віри. Ісус



⌘ Органістка акомпонує співу громади



⌘ Хор виконує пісню «Даруй нам мир»



АПОСТОЛ

РАЛЬФ ВІКАРІСМАН

Апостол Ральф Вікарісманн (Північна та Східна Німеччина) сказав, що Бог завжди з радістю вітає кожного з нас. Окрім Божої любові, для нас не існує жодних інших стандартів. Після зцілення жінки-каліки (пор. Від Луки 13, 10-17) спершу дехто з присутніх обурився на Ісуса за те, що це зцілення відбулося у суботу. А згодом усі раділи цьому чуду. «Ми також інколи потрапляємо в ситуацію, коли відчуваємо на собі Божественну любов у момент, коли Він творить чудо, чи коли ми, можливо, стаємо очевидцями чуда, як під час богослужіння для померлих їм дарується спасіння, яке завдяки жертві Ісуса Христа доступне абсолютно для всіх людей. Я бажаю, аби ми з радістю відзначили це свято й відчули на собі Божественну любов», – зазначив Апостол.

АПОСТОЛ

ВОЛЬФґАНґ ШУГ

Апостол Шуг (Західна Німеччина) сказав, що не треба постійно згадувати про «минуле». Адже це нерідко призводить до висловлювання про те, що в минулому начебто все було краще. Наш погляд має бути спрямований уперед, у майбутнє, у нове. Галатам, очевидно, здавалося надто легким просто проявляти віру. Їм треба було щось зробити, аби продемонструвати її... «Ті, хто так мислить, урешті-решт, опиняться у глухому куті, бо ніхто власними ділами не здатен заслужити на спасіння», – зазначив Апостол і закликав громаду з любові служити ближньому: «Любові абсолютно байдуже, скільки людей відчують на собі добро, яке я чиню. Любов просто вершить справи, які роблять ближнього щасливим. Ось чого вона бажає і більше нічого».





« Першоапостол
проводжає Апостола
Вольфганга Шуга на
заслужений відпочинок



» Єпископів Рене
Фольманна та
Герда Кіссельбаха
зводять у сан
Апостола

вельми виразно мовив: любов до ближнього пов'язана з любов'ю до Бога, тобто з вірою у Бога. *«Люби Господа, Бога твого, всім твоїм серцем, усією твоєю душею і всією думкою твоєю і /.../ ближнього твого, як себе самого»* (Від Матвія 22, 37, 39) – це взаємопов'язані речі. Одне походить від іншого. Наша любов до ближнього є плодом нашої віри й нашої любові до Бога. Ісус Христос прекрасно це сформулював. Він зокрема сказав: *«Як Я був полюбив вас, так любіте і ви один одного!»* (Від Івана 13, 34). Саме так треба розуміти любов до ближнього. А як Ісус Христос любить нас? Він хоче, аби ми досягнули вічне єднання з Ним! Його любов спрямована на спасіння.

Отже, *«Як Я був полюбив вас, так любіте і ви один одного!»* означає: «бажати ближньому такого ж спасіння, яке Я пропоную вам».

Ісус любить нас, незалежно від того, ким ми є. Незалежно від того, чи ми молоді, чи старі, красиві чи некрасиві, розумні чи нерозумні, незалежно від кольору шкіри, а також праведності чи неправедності: Він любить нас безумовно, Він не робить жодної різниці між добрими, менш добрими, поганими чи дуже поганими. Він однаково любить усіх. Коли Він мовив: *«Як Я був полюбив вас, так любіте і ви один одного!»*, то це означає, що ми бажемо ближньому спасіння, незалежно від того, ким і яким би

він не був, повністю відмежовуючись від його особистості. Ісус Христос бачив у кожній людині душу, яку Бог любить і бажає спасти. Таке бачення є правильним. Любов до ближнього означає бачити ближнього таким, яким бачить його Бог, тобто людину, яка живе під владою гріха і яку Він хоче спасти. Ось у чому суть любові до ближнього.

Ісус любить нас. Він бажає нам спасіння. Він любить нас абсолютно незалежно від нашої особи, від нашої сутності й наших гріхів чи дарів; Він просто любить і хоче спасти кожну людину. Він проявляє любов до людей, тому прихильний до них. Він ділить їхні печалі й страждання. Він терплячий і милосердний, Він прощає. *«Як Я був полюбив вас, так любіте і ви один одного!»* означає: «я бажаю спасіння своєму ближньому, я вбачаю в ньому душу, яку Бог хоче спасти. Я проявляю до нього милосердя, ділю його страждання і радощі. Я терпеливо ставлюся до нього. Йому може знадобитися час, аби усвідомити це – іноді навіть усе життя. Але я не опускаю рук і продовжую бажати йому спасіння. Я готовий прощати». *«Як Я був полюбив вас, так любіте і ви один одного!»*

Ісус сказав, а Апостол Павло повторив: *«Люби твого ближнього, як себе самого»* (Римлян 13, 9). Тут також є чимало різних інтерпретацій. Дехто, приміром, каже: *«Так, але я зовсім не люблю самого себе, то як можу полюбити свого ближнього?»*

Знову ж таки, це не має нічого спільного з цим. Ісус дав цьому таке пояснення: *«Все, отже, що бажали б ви, щоб люди вам чинили, те ви чиніть їм»* (Від Матвія 7, 12). Отже, роби своєму ближньому те, що хочеш, аби він робив тобі. Це має конкретно проявлятися у нашому повсякденному житті, але я не хочу зараз заглиблюватися в це. Ми знаходимося на дещо іншому рівні. Ми віримо у вічне життя, це – мета нашої віри, яку ми хочемо досягнути. Чого ми ще хочемо? Аби нам допомагали відчувати близькість і турботу Бога, аби нам допомагали залишитися вірними й досягнути спасіння. Це для нас найважливіше! І ми радіємо кожного разу, коли Бог посилає нам людину, яка допомагає нам і переконуємося: *«Це був ангел, посланий Богом. Я відчув Бога в особі цієї людини!»* Хіба це не найбільша радість для нас? Отже, любити свого ближнього, як самого себе, треба розуміти дуже просто: те, що ти хочеш від ближнього, зокрема, відчувати через нього турботу, допомогу, вірність, любов і прощення, – чинити також йому. любити свого ближнього, як самого себе – це так просто. Це спрощує розуміння того, як любити всіх людей так, як ми любимо самих себе. Ми хочемо, аби любов і близькість Бога проявлялися через людей. *«Як Я був*

полюбив вас, так любіте і ви один одного!» Люби свого ближнього, як самого себе, тобто поведься з ним так, як би ти хотів, щоб люди поводитися з тобою.

Останній момент, який впливає із сутності Бога, із любові: Бог ділиться усім. Він створив людину і дав їй усе. Ісус Христос здобув велику перемогу, яку не здобути жодній людині. Він єдина Людина, Яка змогла жити абсолютно безгрішним життям та перемогти смерть і гріх. Жодна інша людина не здатна на це.

Ісус здобув це, тому як Людина, а не тільки як Божий Син увійшов у Божу славу й перебуває у ній. Зараз Він живе у єднанні з Богом, у тому числі як Людина. Жодна людина не заслуговує на це – окрім Нього. І що Він робить? Він каже: *«Якщо ти віриш у Мене, то зможеш також досягнути її. Тобі не треба робити щось надзвичайне. Усе, що тобі треба, – це вірити в Мене, і ти матимеш усе те, що Я здобув своїм бездоганим життям. Я ділюся цим з тобою, і ти як людина зможеш воскреснути, отримати воскресле тіло й увійти в Боже Царство. Ісус ділиться з нами цим, бо любить нас.»*

Відсутність конкурентного мислення

Ми прагнемо, навіть палко бажаємо, аби наш ближній отримав таке ж спасіння, як і ми – й отримав його даром. Ось чому ми позбуваємося конкурентного мислення, яке має цілком конкретні прояви. Згадаймо про працівників у винограднику: деякі з них неабияк обурилися і не погоджувалися з тим, що ті, хто працював увесь день від першої години, отримали таку ж платню, як й інші, які працювали всього одну годину (пор. Від Матвія 20, 1-16).

Брат із притчі про блудного сина також страшенно обурився, коли батько сказав: *«Мій блудний син повернувся, дайте йому все»*. Брат відповів: *«Це неможливо! Я завжди був з тобою – і тепер йому достанеться те ж саме, що й мені? Це несправедливо!»* (пор. від Луки 15,11-32). За цим ховається думка: *«Я заслужив це!»* Так, дехто досі має проблеми з цим, кажучи: *«Упродовж тридцяти років ми вірно служили Господу, а ті, хто перебувають в потойбічному світі й поповнили наші ряди на богослужінні для померлих, сповна насолоджувалися земним життям й отримують те саме? Це абсолютно несправедливо, чи не так?»* Ти дійсно вважаєш, що заслуговуєш на щось? Чи те, що ти робив упродовж тридцяти років, було для тебе тягарем? Чи було обов'язком? А чи ти робив це з примусу? Ти робив щось особливе і тепер не хочеш, аби інші отримали спасіння,

бо вони цього не робили? Хіба не з любові ти робив це!? То з якої причини ми служили Йому, слідували і слухалися Його? Якою була наша мотивація? Чому ми служили, працювали й боролися? З любові до Бога, бо відчували потребу бути поруч з Ним. Ми виконуємо Його волю, тому впевнені: «Господь зі мною». Ми робили це з любові. Якщо так, то питання про конкурентоспроможність відпадає! Навпаки, ми радіємо, що впродовж тридцяти років були з Господом, Якого любимо. Усім нам доводиться мати справу з конкурентним мисленням – мені також. Ця думка: «Я здобув щось! І як милостивий Бог може дати моему ближньому те, що мені? Я ж трудився значно більше!» Так, але ти впродовж багатьох років мав милість спілкуватися з Тим, Кого любиш. Це ж радість, яка не потребує винагороди! Про що ця думка? Вона сягає дуже далеко, аж у глибину нашої сутності. Віра, чинна любов'ю. Ми віримо у вічне життя. Це найбільше, що людина може отримати. Якщо ти здобудеш його, то будеш вічно щасливим. І якщо ближній отримає теж саме, то це не позбавляє мене нічого, звісно ж, ні! Чи можу я бути більш славним, щасливим і блаженним, ніж, коли поєднаюся з Богом. Якщо мій ближній також досягне це єднання, то це не позбавляє мене нічого, а навпаки, приносить мені радість, бо я люблю свого ближнього і він також здобув спасіння.

Віра, чинна любов'ю. Наступної неділі відбудеться богослужіння для померлих. Ми мало що можемо змінити. Ми не спроможні спасти людей у потойбічному світі. А що ми можемо зробити, так це звернутися до Господа з молитвою: «Милостивий Боже, я хочу, щоб і вони досягнули спасіння». Це все, що ми можемо зробити. Ми не можемо примусити їх, не можемо повернути їх до віри. Ми можемо тільки молитися за них. І коли ми молимося – про кого б ми не думали – ми кажемо: «Милостивий Боже, я хочу, аби вони отримали спасіння. І знаєш, мене зовсім не бентежить, що вони тривалий час не приходили в церкву, а тепер у потойбічному світі можуть отримати спасіння. Я радію цьому! Навіть дуже злі люди, які поводитися вкрай погано, якщо знайдуть милість, то це мене не бентежить. Навпаки, я радію цьому».

Так ми готуємося до богослужіння для померлих і кажемо Богові та душам у потойбічному світі: «Ми віримо у вічне життя. Ми віримо, що Бог – це любов. Ми хочемо бути з Ним. Ми палко прагнемо вічного життя. І ми любимо свого ближнього, як Ісус любить його. Ми хочемо, аби Бог дав їм те, що нам. Ми ставимося до них так, як би хотіли, аби інші люди ставилися до нас». Це і є віра, чинна любов'ю.

Після співпроповідей Першоапостол сказав: під час служіння нашого Апостола я пригадав, як Господь Ісус докоряв Лаодикійській церкві за те, що вона покинула свою першу любов. Це нескладно зрозуміти в контексті цього слова. Згасання першої любові є знаком того, що віра у вічне життя і воскресіння, у Друге Пришестя Христа, ослабла. Надії – віри, любові і третьої, надії – уже немає. Це драма багатьох християн: вони вірять в Ісуса Христа, але що стосується Другого Пришестя і воскресіння... Їхня любов зводиться до того, що вони просто задовольняються письмовими стосунками. Вони задовольняються недосконалим спілкуванням з тим, кого люблять. Такі люди ніколи не зустрінуться і не будуть разом. З цієї любові нічого не вийде, у якийсь момент вона просто згасне. Відсутність першої любові вказує на відсутність віри у воскресіння й Друге Пришестя Христа. Я знаю, що не всі новоапостольські християни посправжньому вірять у Друге Пришестя Ісуса Христа. І я застерігаю їх від цього. Це небезпечно.

Ми віримо, що Ісус Христос приведе нас до вічного єднання з Собою, з Отцем, зі Святим Духом та один з одним. Це – наша мета. Тільки тоді, коли ми досягнемо цю мету, ми зазнаємо вічне щастя. Саме на нього ми чекаємо. І воно живить нашу любов до Бога. Там, де цієї віри і надії немає, любов просто згасає. Проявляймо твердість віри. Господь – істина! Ісус Христос сказав: *«І коли відійду і вам місце споготую, то повернуся і вас до Себе візьму, щоб і ви були там, де Я»* (Від Івана 14, 3). Ми віримо в це! І наша любов до Ісуса Христа допомагає нам зберігати Йому вірність до кінця. Бути з Ним – це мета нашого життя.

Святе Причастя

Сьогодні Ісус Христос ставить нам вельми особисте питання, на яке кожна людина має дати собі відповідь: «Хто Я для тебе?» Повторюю його свідомо: Ким є для тебе Ісус Христос? Наскільки важливим є для тебе єднання з Ним? На це питання кожен має сам собі дати відповідь. Ісус також дає нам відповідь і каже: «Що стосується Мене, то єднання з тобою є для Мене найважливішим. Я віддав Своє життя, аби ти міг вічно перебувати зі Мною, аби ми могли бути навіки разом. Ось яким важливим є для Мене єднання з тобою. Що б ти не зробив, що б не відбулося: ніщо не вплине на Моє рішення. Я хочу, аби ти був зі Мною, я зроблю для тебе все, аби ти міг бути зі Мною! Ти є і завжди будеш для Мене найважливішим. Але хто Я для тебе?» На це питання кожен має сам собі дати відповідь.

Зустріч з Богом

Як же проходить новоапостольське богослужіння? Це питання виникає переважно тоді, коли участь у наших богослужіннях беруть гості, приміром, з нагоди Хрещення чи Конфірмації. Церковне керівництво Новоапостольської церкви запровадило порядок літургії, який є обов'язковим і використовується в усьому світі.

Усталені повторювані формули забезпечують безпеку й порядок богослужбного дійства. Окремі елементи богослужіння – як-от: виголошення слова, звершення таїнств чи дарування благословення – пов'язані один з одним і розташовані не випадково, а мають чітку послідовність.

Літургія (грец. leiturgia) перекладається як «публічне служіння». Літургія - це порядок і сукупність релігійних церемоній та обрядів іудейського та християнського богослужіння. Вона впорядковує і регулює послідовність музики, молитов, читання, проповідей і звершення таїнств під час богослужіння. Зміни в літургії вимагають схвалення міжнародного церковного керівництва. Не дозволяється самовільно вносити зміни у формулювання літургійних текстів. Літургійні відмінності існують, приміром, тільки в дитячих, молодіжних чи біблієзнавчих богослужіннях.

Тринітарно з самого початку

Після урочистого входження священнослужителів до вівтаря і вступної пісні громади виголошується тринітарний вступ: «В Ім'я Бога Отця, і Сина, і Святого Духа...». Він є не випадковим. Більше того, звернення до Триєдиного Бога і поклоніння Йому є запорукою проведення гідного богослужіння, на якому присутній Бог. Він стежить за Своєю громадою. Він стежить також за Своїм словом.

Тринітарний вступ сповіщає про те, що все, що відбувається під час богослужіння: молитва, проповідь, піснеспів, звершення таїнств – вершиться в Ім'я Триєдиного Бога. Тобто громада збирається не у власне ім'я, а в Ім'я Бога. Відтепер важливими є вже не зовнішні прояви, не священник і його людська недосконалість. Усе, що відбувається після цього, вершиться в Ім'я Бога.

Проповідь – Боже слово, утілене в людські слова

Проповідь – це щось більше, ніж просто промова релігійного змісту. Думки з цього приводу різняться (у кращому значенні цього слова). Через проповідь проголошується Боже слово, а не власний життєвий досвід чи цінності, а також не повсякденні й малозначущі дрібниці. Адже проповідь додає впевненості в Божих близькості й допомозі. Через проповідь звіщається і тлумачиться Божа воля. Проповідь підбадьорює, насажує, утішає і відкриває перспективу. Проповіді Божого слова відводиться в новоапостольських богослужіннях чільне місце. Згідно з Новоапо-



Фото: Дар'яна Кремер



Фото: Олівер Роттен

≅ Проповідь є центральним елементом богослужіння

стольським Катехізисом (КНЦ), як основна проповідь, так і співпроповіді опираються на Священне Писання. Хоча проповідь виголошують у довільній формі, вона все ж має свої обмеження. Вона натхненна Святим Духом, однак спирається на задалегідь визначену біблійну цитату, яку Першоапостол надає священнослужителям для підготування до богослужіння з письмовими вказівками щодо її викладу.

Чільне місце в проповіді займає Євангеліє Ісуса Христа: Його життя, жертва, воскресіння і Друге Пришестя. Проповідь є для віруючого орієнтиром для життя відповідно до Божої волі й закликає проявляти готовність до примирення.

У проповідь, звісно, вкрадаються помилки. Хоча Боже Слово є досконалим, чистим і непомильним, але його виголошують недосконалі люди. Тому, як пояснює Катехізис, існують два рівні проповіді: «Перший рівень – людський: проповідник виголошує проповідь, а всі інші слухають. На цьому рівні не виключені ні мовні, ні змістовні помилки з боку проповідника, а також помилки розуміння з боку тих, хто слухає її. Другий рівень – Божественний: Святий Дух через посланого Богом слугу торкається серця слухачів і пробуджує або зміцнює їхню віру. Отже, недосконалість слів і речень проповідника не заважає Богові наповнювати їх Своєю силою».

Утім, слухач має проявляти віру: «Вона передбачає, що слухач з вірою й довірою сприймає слова проповіді, погоджується з ними й проявляє готовність відповідно жити. Відтак, слово проповіді пробуджує у нього прозріння: він усвідомлює свої гріхи, кається, готовий покутувати їх і палко прагне Господньої милості» (КНЦ п. 12.1.6.3.3).

...і прости нам провини наші

За проповіддю слідує покаяння. Громада, зокрема кожен віруючий, схиляється перед Господом і прагне миру й прощення. Мимоволі згадується омивання ніг Ісусом, а також наша схильність до гріха. Піснею покаяння, спільною молитвою «Отче наш», відпущенням гріхів і провин розпочинається святкування Святого Причастя.

«В Ім'я нашого Господа Ісуса Христа, Сина живого Бога, прощаються вам гріхи ваші. Мир Воскреслого нехай буде з вами. Амінь!» Ця радісна звістка лунає на кожному богослужінні Новоапостольської церкви після спільно виголошеної молитви «Отче наш». Цей фрагмент літургії називають «Прощенням гріхів» (лат. абсолюція) і сама назва вказує на те, що відбувається: віруюча людина звільняється від скоєних нею гріхів і провин перед Богом. Хоча існує відмінність між прощенням гріхів і Святим Причастям, однак вони взаємопов'язані. Завдяки прощенню гріхів твориться святість, яка необхідна для прийняття таїнств, а отже, і для гідного споживання Тіла й Крові Ісуса Христа».

Віра у прощення гріхів є ключовим елементом християнської віри. Про це прямо згадується ще в Символах віри первісної церкви і в третьому положенні Новоапостольського Символу віри. Завдяки їй відбувається прощення гріхів, яке стало можливим через жертву Христа. Він віддав Своє життя, аби звільнити людей від гріхів. Звільнення від панування гріха відбувається завдяки Святому Хре-



«Перед освяченням чаші для причастя відкриваються»



≈ і віруючим подають гостії

щенню водою, під час якого змивається первородний гріх. Однак ні водне хрещення, ні відпущення гріхів під час богослужіння не звільняє людину від схильності до гріха (лат. конкупісценція – пристрасть). Людина постійно грішить.

Прощенню гріхів передедує ґрунтовний самоаналіз: усвідомлення допущених помилок, визнання гріхів перед Богом, покаяння і, насамкінець, рішення стати на шлях примирення з ближнім. Отже, прощення гріхів не відбувається автоматично і є дієвим лише тоді, коли грішник кається і проявляє готовність до прощення. Апостолам Церкви доручено в обов'язковому порядку проголошувати прощення гріхів, які, звісно, прощає Сам Бог, незалежно від людського осуду чи погодження. Грішник може отримати прощення гріхів від Бога, навіть тоді, коли люди продовжують його звинувачувати.

Христос приходить до Своєї громади

Кульмінацією літургії є святкування Святого Причастя – найважливішої події богослужіння. Громада підготовлена. Сказані слова про самоаналіз і покаяння, громада виконує пісню покаяння (сидячи, аби показати каяття і смиренність перед Богом). Потім спільно виголошується молитва «Отче наш», проголошується прощення гріхів і звучить жертвна молитва.

Тепер настає момент тиші, очікування. Це час, який використовується для видимого й усвідомленого відкривання чаш для Святого Причастя в стані максимального спокою і достоїнства. Елементи причастя стають видимими і за ними свідомо спостерігає уся громада.

Трапеза Господня підготовлена. Священник простягає руки і, благословляючи, тримає їх над чашами та достойно промовляє тайноустановчі слова освячення (лат. консекрація). Вони виразно дають зрозуміти, що саме відбувається. Це таїнство звершується як поминальна трапеза (згадка про гірку смерть Ісуса та Його обітницю), як трапеза єднання (яка відбувається щоразу), як трапеза визнання (визнання Господньої смерті) і як есхатологічна трапеза (нагадування про Його Друге Пришестя):

«В Ім'я Бога Отця і Сина, і Святого Духа я освячую хліб і вино для Святого Причастя; накладаю на них один раз принесену, вічно суцю жертву Ісуса Христа. Адже Господь узяв хліб і вино, воздав хвалу й мовив: “Це – Тіло Моє, що за вас віддається. Це – Кров Моя Нового Завіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів. Їжте і пийте! Це чиніть на спомин про Мене. Бо кожного разу, як їсте цей хліб і п'єте це вино, звіщаєте смерть Господню, доколи Він прийде. Амінь!»

Ісус Христос входить у Свою громаду. Через слова священника до хліба й вина долучаються Тіло й Кров Христа. Ісус Христос тепер реально присутній у хлібі й вині. Отже, освячення (лат. консекрація) означає вилучення хліба і вина з їхнього звичайного вжитку. Прихована присутність Тіла й Крові Христа стає можливою у видимих елементах хліба й вина.

Подальше причащення гостією є також частиною літургійного дійства. Спосіб подачі причастя покликаний підкреслити присутність і пов'язане з нею життєдайне єднання з нашим Спасителем Ісусом Христом. Тому гостію подають свідомо й підкреслено урочисто, і так само урочисто її приймають.

Завершальне благословення: Бог супроводжує у житті

Наприкінці кожного богослужіння на віруючих чекає урочистий момент: священник благословляє громаду триразовим благословенням.

Порядок літургії Новоапостольської церкви передбачає обрамлення богослужіння тринітарним вступом і тринітарним завершенням. На початку богослужіння це звіщає про присутність Триєдиного Бога. А на завершення додає впевненості, що Бог супроводжуватиме нас у буденному житті: «Благодать нашого Господа Ісуса Христа, любов Бога й Отця, і спільність Святого Духа нехай буде з усіма вами! Амінь!» (2-е Корінтян 13, 13)

Завершальне благословення дає зрозуміти: Бог – це твій Бог, Він милосердний і любить тебе. Він супроводжує тебе. Відтепер віруюча людина може покладатися на Божу милість, відчувати себе захищеною Божою любов'ю і бути впевненою у супроводі Святого Духа. Вона впевнена, що Божа присутність оберігає її в житті й вона може жити в душі Євангелія.

Священник здійснює жест благословення: підняті руки, долоні, повернуті для благословення до громади, зоровий контакт – урочистий, піднесений момент. На завершальне «амінь» священника громада відповідає своїм «амінь». Присутні таким

чином підтверджують його істинність. Громада співає трічі «амінь», підтверджуючи, що усвідомлює: «Амінь – нехай буде так!»

Не випадково були обрані слова Апостола Павла з 2-го Корінтян 13-ї глави: у попередніх віршах Апостол просить громаду тодішньої епохи припинити урешті-решт чвари й суперечки між собою. Отже, завершальне благословення є водночас оголошенням про примирення у двох аспектах: Бог примирився з нами, і ми також маємо примиритися один з одним! Віруюча людина є частиною великої Господньої спільноти, членом Його Тіла, і може підпорядковувати власні бажання та ідеї волі Всевишнього. Той, кому Ісус дарує милість, може також проявляти милість; хто любить Бога, може також любити свого ближнього, а хто живе у спільності (єднанні) зі Святим Духом, уміє бачити найважливіше в житті.

Літургія – прославлення Бога

Літургія упорядковує структуру богослужіння. Завдяки їй значення набувають не тільки зміст, а й зовнішні форми. Адже, врешті-решт, йдеться про Бога, про Його вчення і присутність. Богослужіння є передбачуваним досвідом майбутнього єднання з Триєдиним Богом і головним моментом життя громади.

» Після завершального благословення хор чи громада зазвичай виконує пісню



Літургія

I. Початок богослужіння

- Спільне виконання громадою вступної пісні (громада стоїть)
- Тринітарний вступ
- Молитва
- Зачитування біблійної цитати
- Спів хору (громада сидить) або спів громади (громада стоїть)
- Читання з Біблії, при потребі (приміром, з нагоди свят церковного року)
- Музичний супровід (після читання з Біблії, за бажанням)

II. Проповідь

- Проповідь (громада сидить)
- Співпроповіді (можливе музичне виконання під час зміни проповідника).
- Музичне виконання (наприкінці проповідей, за бажанням)

III. Звершення таїнств

- Підготування до прощення гріхів і Святого Причастя
- Пісня покаяння у складі громади (громада сидить) або момент мовчання
- Спільна молитва «Отче наш» (громада стоїть)
- Прощення гріхів
- Жертовна молитва
- При потребі: хрещення Водю та/або Святе Запечатання
- При потребі: Конфірмація та/або прийняття до громади
- Підготовка до Святого Причастя
- Відкриття чаш для Святого Причастя
- Освячення (консекрація)
- Наділення Тілом і Кров'ю Ісуса Христа служителів церкви
- Оголошення музичних номерів для святкування Святого Причастя (громада сидить)
- Запрошення громади до прийняття Святого Причастя
- Роздача служителям чаш для причастя
- Наділення Тілом і Кров'ю Ісуса Христа громади
- Закривання чаш для причастя

IV. Інші церковні дійства

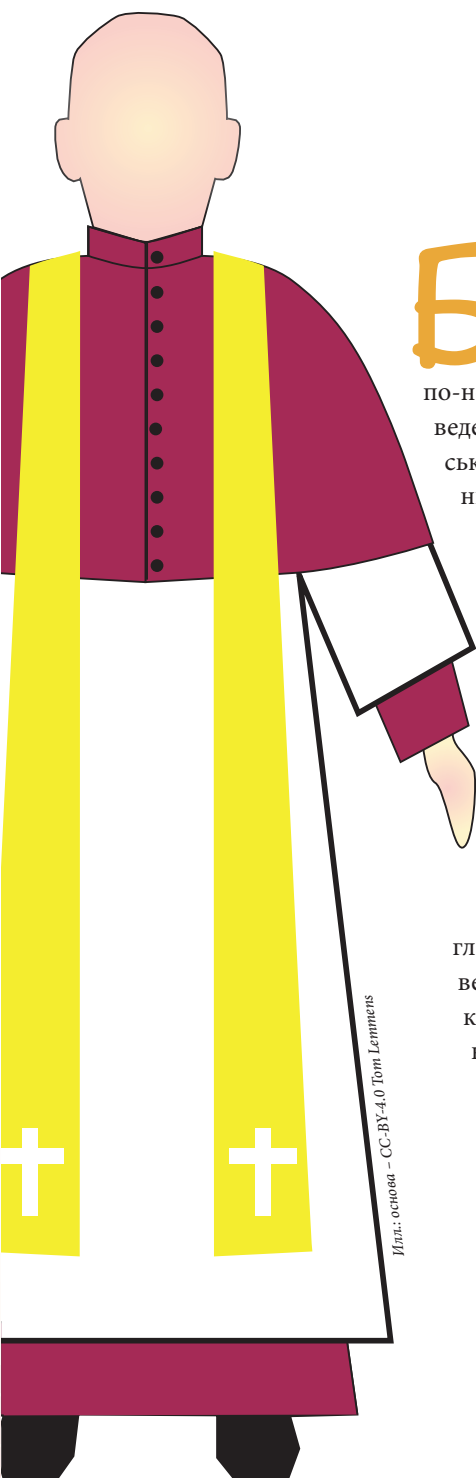
- При потребі: зведення у сан, наділення дорученням чи інші акти з даруванням благословення.

V. Завершення богослужіння

- Завершальна молитва (громада стоїть)
- Завершальне благословення
- Завершальне музичне виконання (громада сидить)

Символ постійності і процес розвитку

Про розвиток апостольської літургії



Близько 180 років тому висвячені («відділені») на той час Апостоли намагалися по-новому організувати проведення богослужінь. Англійські Апостоли під керівництвом Апостола Джона Бейта Кардейла прагнули створити такий порядок богослужіння, який об'єднував би те, що на їхню думку, було найціннішим у різних християнських церковних літургіях. З цією метою вони вивчали римо-католицький, православний та англіканський порядок проведення богослужінь. До кінця XIX століття Католико-апостольські громади (КАГ) на основі здобутих знань розробили власні форми ранкових і вечірніх богослужінь, літургій і святкування причастя (евхаристії). У період розквіту КАГ віруючі мали змогу відвідувати у неділю до п'яти богослужінь.

Илл.: основа – СС-ВУ-4.0 Tom Lemmens

Літургія Католико-апостольських громад

До 1862 року створення літургії головного недільного богослужіння було практично завершено. Воно складалося з двох основних частин: словесного і/або навчального служіння та святкування Святого Причастя. Богослужіння починалося з того, що керівник богослужіння (целебрант) та його помічники входили до церкви, ставали навколішки перед вітварем й молилися, після чого виголошувалося тринітарне прикликання. На нього громада відповідала «амінь», після чого священник виголошував сповідання і прощення гріхів (абсолюція). У той час як священник прямував до вітваря, громада виконувала вступну пісню. Потім він вітав громаду і виголошував молитву, яка відповідала часу церковного року. Після цього помічник зачитував уголос перший уривок з Біблії (епістіль). Після виконання громадою пісні, яка мінялася відповідно до часу церковного року, усі, стоячи, слухали читання з Євангелія і відповідали на нього: «Слава Тобі, Господи!». Опісля виголошувалася проповідь, під час якої тлумачилися уривки з Біблії (гомілія). Одразу після проповіді спільно промовляли чи співали Символ віри.

Друга частина богослужіння розпочиналася з великого входження, під час якого до вітваря приносили хліб, вино й ладан. У той час священнослужителі вдягали ритуальне облачення для святкування Святого Причастя. Після повторного привітання і відповіді громади перед освяченням (консекрація) звершувалася молитва приношення. Громада вставала і священник виголошував вступну молитву (префація) та виконував гімн «Санктус» («Свят, свят, свят»). Безпосередньо перед освяченням громада виголошувала молитву «Отче наш». Відтак відбувалося роздільне



« Різнокольорові накидки поверх білої туніки символізують різні сани в Католико-апостольській церкві

освячення хліба й вина. До них долучався молебень за живих, за громаду і за померлих. Ця частина богослужіння закінчувалася завершальною молитвою перед звершенням Святого Причастя (причащення), у якій молилися про незабарне Друге Пришестя Христа. Після цього керівник богослужіння запрошував громаду до Святого Причастя і лунав піснеспів «Агнус Деї» («Агнець Божий») і заклик: «Святая святих», побажання миру й благословення. Причащення завершувалося співом, за яким слідувала молитва. Богослужіння закінчувалося через дві-три години хвалебним співом «Te Deum» (Тебе, Боже, хвалимо!) і завершальним благословенням.

Літургійне вбрання

Увагу новоапостольських віруючих привернуло б літургійне вбрання, яке носили під час проведення католико-апостольського богослужіння. Відповідно до першої версії літургії 1842 року, його носіння було обов'язковим. Як правило, усі служителі КАГ носили талар – плаття довжиною до п'ят (Апостоли й ангели – пурпурного кольору, усі інші – чорного), а поверх нього – білу туніку. Різні сани позначалися різнокольоровими накидками. Пурпурний чи золотий колір накидки призначався для сану Апостола, а синій – для сану пророка, аби підкреслити небесне походження пророцтва. Червоний колір евангеліста символізував кров Агнца, якою омиваються гріхи світу, а отже, – Євангеліє. Білий колір пастиря символізував пастирську чистоту. Окрім цього, дві свічі, запалені на вівтарі, символізували служіння Апостолів і пророків, які уособлюють підвалини усїєї Церкви.

Розвиток літургії після 1863 року

Після того, як у 1863 році гамбурзька громада відокремилася від КАГ, богослужіння Всезагальної християнської апостольської місії

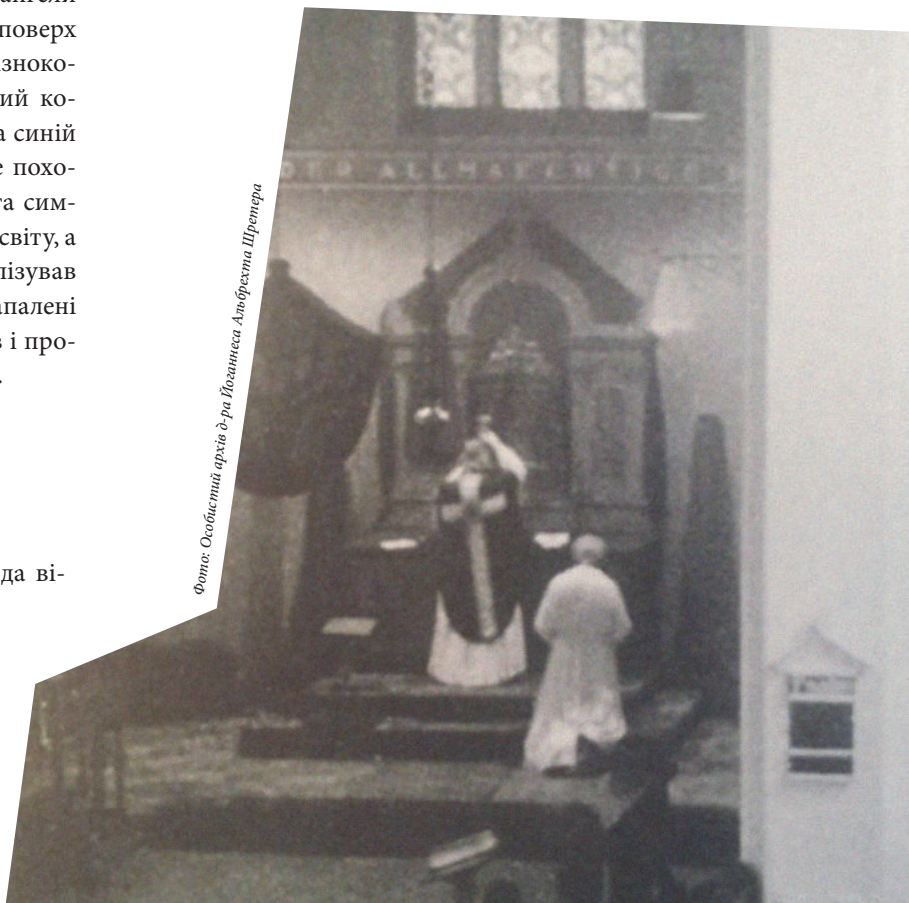
» Освячення під час святкування Євхаристії в КАГ у м. Штутгарті / Німеччина

(ВХАМ), як вона відтепер називалася, по суті, відповідало католико-апостольській моделі. Гамбурзький пророк Генріх Гейер у 1864 році склав у письмовій формі літургію для ВХАМ. У ній він використав елементи, які Апостол Томас Карлайл раніше запровадив у північнонімецькі КАГ. Серед них – піснеспів при входженні священників до церкви, з якого згодом виникла новоапостольська вступна пісня. Три пісні досі входять до новоапостольської хорової теки: вступна пісня до тижневого богослужіння «Одного прошу в Господа», вступна пісня з нагоди Адвенту «Чекаю на Господа» та пісня після причастя «Господь обрав Сіон».

Окрім того, перед прощенням гріхів до громади зверталися цитатою з Євангелія від Івана 1, вірші 5-9 («Бог є світло, і в Ньому немає темряви...»), що збереглося в Новоапостольській церкві до початку ХХ століття.

Генріх Гейер розставив також особисті акценти у літургії. Він, приміром, по-новому сформулював текст

Фото: Особистий архів д-ра Йозаннеса Альбрехта Шреттера



прощення гріхів (абсолюція). У Томаса Карлейла прощення гріхів виголошувалося словами: «Нехай Всемогутній Бог, Який віддав Свого Сина Ісуса Христа в жертву задля примирення за гріхи всього світу, дарує вам заради Нього відпущення і прощення всіх ваших провин в Його Ім'я. Нехай Він звільнить вас від усіх гріхів і дарує Свого Святого Духа». Формулювання Гейера, натомість, перегукується із сьогоднішнім: «В Ім'я Господа нашого Ісуса Христа, Який віддав Себе в жертву задля примирення за гріхи всього світу, я звіщаю вам, як слуга і посланець замість Нього, досконалу милість і прощення та оголошую вас звільненими від усіх ваших гріхів в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа». Завершальне благословення зазнало також змін. Замість англіканського благословення тепер дедалі частіше використовувалося благословення Аарона.

Літургія в апостольській громаді

Після смерті Апостола Карла Вільгельма Луїса Пройса в 1878 році в гамбурзькій громаді стався розкол. Пророк Гейер і призначений ним Апостол Йоганн Фрідріх Гюльднер продовжували свою діяльність у Гамбурзі під назвою ВХАМ. Громади Апостолів Фрідріха Вільгельма Шварца, Фрідріха Вільгельма Менхоффа, Йоганна Крістофа Голя та Йоганна Августа

Людвіга Бешке відтепер називали себе апостольськими громадами. Апостол Менгоф з Вестфалії до свого переходу в апостольський рух був священнослужителем, який здобув освіту в Євангельській вільній церкві й перебував під значним впливом євангельського пієтизму й кальвінізму. Він і багато членів його громади не сприймали церковне вбрання й літургію, яка відбувалася на той час. Унаслідок цього розкішне літургійне вбрання незабаром зникло з апостольського богослужіння, а священнослужителі носили прості талари чи все частіше чоловічий костюм.

Велика літургійна реформа, яка відбулася в Гамбурзі приблизно в 1893-1895 роках (так звана літургія Вахмана), змістила проповідь, сповідання і прощення гріхів перед Святим Причастям на те місце, де вони в новоапостольських богослужіннях знаходяться досі. Це були наслідки богословських змін, які помітно просунули проповідь на передній план. Відтепер вона мала підготовлювати громаду до сповідання гріхів і Святого Причастя. Молитву «Отче наш» також перенесли на звичне для нас місце перед прощенням гріхів. Євангельський хорал і духовний піснеспів дедалі частіше звучали під час церковних богослужінь. Молитва, яку промовляли у довільній формі, усе більше витісняла усталені молитовні тексти.

« Заголовок і зміст Літургії Вахманна

Die Liturgie.

Andachtsbuch

zum
Gebrauch bei allen Gottesdiensten
der
Apostolischen Gemeinschaft.



Erster Teil.

Die Feier des Haupt-Gottesdienstes für alle Son- und Festtage.

Eingangsgesang beim Hervortreten der Priester.

(Sonntags.)

Wie lieblich sind Deine Wohnungen, Herr | Zebaoth! * Meine Seele verlangt und sehnet sich nach den | Vorhöfen des Herrn. * Mein Leib und Seele freuen sich in dem | heiligen Reich Deines Gefalbten.

(In der Woche.)

Gib mir bitte ich vom Herrn, das | hätte ich gern, * daß ich bleiben möge im Hause des | Herrn.

З метою скорочення тривалості богослужіння апостольська громада впорядкувала свою літургію завдяки апостольському збірнику пісень від 1898 року, через що проповідь стала тривалішою. Сповідування гріхів замінили на молитву «Отче наш», а виконання Глорії (гімн «Слава у вишніх»), Кредо («Символ віри») і великий оффертор (піснеспів під час принесення дарів) вилучили, залишивши лише коротку жертвну молитву, яка була єдиною чітко сформульованою молитвою. Хорали й духовні піснеспіви замінили багато традиційних літургійних елементів. Згідно з повідомленнями на початку ХХ століття, на богослужінні, як правило, виконували близько восьми пісень, деякі з яких виконував хор. Богослужіння продовжувало тривати близько двох годин.

Літургія в Новоапостольській церкві

За Першоапостола Германа Нігауза відбулося подальше спрощення літургії й облаштування приміщень для проведення богослужінь. Їх дедалі менше прикрашали. Конкретні зміни не були задокументовані, і тому сьогодні складно відстежити їх у деталях.

Хід літургії, який використовували в Новоапостольській церкві до 2010 року, ймовірно, уперше був викладений у «Посібнику для священнослужителів» від 1933 року. Відтепер богослужіння розглядалося виключно як служіння Бога для людей, а громада була пасивною. Проповідь тривала від 50 до 60 хвилин. Текст освячення, викладений у «Посібнику для священнослужителів», носив рекомендаційний характер. Для завершального благословення використовувалося благословення Аарона. Альтернативою для тижневого богослужіння було благословення Апостола Павла, яке використовується в нас досі. Окрім того, відповідно до «Посібника для священнослужителів», окремим апостольським округам надавалася певна свобода в організації богослужбних приміщень та використанні місцевих традицій під час проведення богослужінь. Так, приміром, до Другої світової війни Святе Причастя для священнослужителів у Берліні супроводжувалося піснею «Христе, ти, Агнець Божий». «Посібник для священнослужителів» від 1963 року уніфікував порядок проведення богослужінь.

Літургійна реформа 2010 року, зрештою, переслідувала мету відновити деякі корені апостольського богослужіння. Отже, сьогоднішнє новоапостольське богослужіння складається знову з двох основних ча-



⌘ Сьогодні священнослужителі й священнослужительки носять чорний костюм

стин: проповідницької частини й святкування Святого Причастя. Підготовка громади до прощення гріхів відбувається шляхом окремого звернення священнослужителя перед нещодавно запровадженою піснею покаяння. Поряд з іншими нововведеннями, вона свідчить про більш активне залучення громади до проведення богослужіння. Моменти тиші після тринітарного вступу, пісні покаяння та освячення і підготовка громади до Святого Причастя покликані забезпечити атмосферу міркувань і роздумів.

Тепер треба дотримуватися тривалості богослужіння. Якщо недільне богослужіння у 2010 році тривало не менше 60 хвилин, то з моменту виходу в 2023 році «Настанов для духовних осіб» рекомендовано проводити богослужіння тривалістю не довше 60 хвилин, яке може бути довшим у випадку звершення таїнств і церковних благословень.

Відважитися на нове

Надійність – це важливий аспект літургії: учасники богослужіння можуть бути впевнені, що та сама літургія, ті самі формулювання, ті самі слова благословення звучать як у їхній громаді, так і в громадах, що знаходяться далеко від них. Про це Окружний Апостол Еріх розповідає в своїй статті про сестру по вірі, яка на власному досвіді переконалася в надійності літургії.

Перед тим, як майже чотири десятиліття тому громада Карлсруе-Центр переїжджала до новозбудованої церковної споруди, останнє богослужіння відбулося у середу в попередній церкві. У той час я служив дияконом у громаді й помітив, що після богослужіння у великій церковній залі самотньо стояла літня сестра й пильно дивилася на вітвар. Слідуючи внутрішньому імпульсу, я завів з нею розмову. Вона розповіла мені, що, незважаючи на радість з приводу нової церкви, вона переживає певний смуток, адже саме тут, у цій церкві, вона та її чоловік, який вже у вічності, отримали благословення на спільне подружнє життя. Вона також разом зі своїм чоловіком стояла перед цим вітварем, коли хрестили і запечатували їхніх дітей. У радісні й щасливі дні, а також у дні скорботи й страждань, ця церковна споруда була для неї домівкою. Її чимало пов'язувало з цією церковною спорудою, тому було вельми боляче покидати назавжди її.

Більшості з нас, ймовірно, знайоме це почуття, коли відбуваються зміни і нам доводиться залишати звичне чи те, що ми полюбили, приміром, коли ми міняємо місце проживання чи зазнаємо змін в особистому

житті. І все ж зміни, у кінцевому підсумку, є позитивними.

Філософу Артуру Шопенгауеру належать слова: «Сталими є тільки зміни». Це проявляється також у житті людини. Від дитинства до старості люди постійно переживають зміни в собі й у своєму оточенні. Зміни в духовному відношенні також відіграють неабияку роль. Запорукою слідування за Господом є готовність до змін. Сутність Ісуса Христа має займати в нас все більше місця. Для цього дуже важливо розпрощатися з, можливо, улюбленими звичками, які не сумісні з Євангелієм. Це не завжди легко. Остаточна зміна відбудеться лише тоді, коли Бог створить нове небо й нову землю: «От, нове творю все» (Одкровення 21, 5). Тоді все, що викликало в нас смуток від змін, які довелося пережити, зникне, і ми збагнемо, що Господь чинив усе правильно.

До речі: наша сестра, згадана на початку, яка вже давно у вічності, за короткий час почувала себе у новому приміщенні церкви як вдома.



Фото: з архіву редакції

Міхаель Еріх народився 19 вересня 1959 року.

Раніше працював страховим агентом.

З квітня 2006 року очолює Регіональну церкву Південної Німеччини, до якої входять 30 підопічних країн Південно-Східної Європи, Близького Сходу, Західної, Центральної та Східної Африки. Одружений, має одну дитину.

ПОРАДИ БАТЬКАМ



Илл.: Andreas/stockadobe

Як навчити дітей ставитися відповідально до творіння?

Бог доручив нам використовувати й оберігати Його творіння. Щодня нас оточує незліченна кількість чудес, які ми іноді помічаємо більше, а іноді менше. Наше спільне захоплення чудесами Божого творіння – це запурака усвідомлення нашої особистої відповідальності за нього та її активне втілення у життя. Саме у дітей ми вчимося, як треба захоплюватися чудесами Божого творіння. Ми можемо також поступово привчати їх до відповідального ставлення до Божого творіння.

ЗБЕРІГАТИ ТВОРІННЯ

Насамперед нам треба відводити час, аби відкрити, спостерігати й захоплюватися Божим творінням. Розглядаючи, приміром, разом з дітьми зоряне небо, спостерігаючи за равликом чи досліджуючи яблуко всіма своїми органами чуття, ми розповідаємо їм про важливість Божого творіння і про дбайливе ставлення до нього.

Діти вчаться, спостерігаючи за навколишнім світом. Якщо ми проявляємо екологічну свідомість

щодо навколишнього середовища і, приміром, сортуємо сміття, заощаджуємо енергію й дбайливо ставимося до природи, а також відводимо час, аби пояснити дітям, чому ми так чинимо, то є для них добрим прикладом для наслідування.

Дітям потрібні практичні навички, які вони здобувають під час активної праці. Посіявши рослину, доглядаючи за нею і збираючи її плоди, вони розвивають у собі почуття дбайливого ставлення до природи. Для початку достатньо однієї квасолини, посаженої на підвіконні. Участь у спільних акціях, як-от збирання сміття із сусідами тощо, є також корисною для екологічно свідомого виховання дітей.

Живучи екологічно свідомим життям – як-от відмова від пластикових відходів чи економія питної води – ми можемо простими словами пояснити дітям, чому ми поступаємо так. І діти бачитимуть, що наші вчинки є наслідком екологічно усвідомленого рішення. Ми, таким чином, можемо поступово перекладати на дітей усе більшу відповідальність, зокрема, доручати їм сортувати сміття чи доглядати за рослинами.

Попри вище зазначені імпульси, важливо помічати відповідальні рішення чи висловлювання своїх дітей і хвалили їх за це. Треба проявляти чимало терпіння і бути послідовним, аби навчити дітей ставитися відповідально до Божого творіння. Прославляючи чудеса Божого творіння в своєму повсякденному житті й постійно працюючи над втіленням покладеного на нас у життя доручення, ми можемо допомогти дітям жити екологічно свідомим життям, проявляти вдячність і дбайливо ставитися до Божого творіння.

Марайке Фіннерн працює учителькою та шкільним тьютором у початковій школі Гамбурга (Німеччина). Вона також очолює робочу групу «Діти і заняття» в Регіональній церкві Північної та Східної Німеччини.



Фото: з особистого архіву

Трансляційне Богослужіння Окружного Апостола Міхаеля Еріха



У Новоапостольській церкві час від часу проводиться пряма трансляція богослужінь Першоапостола і Окружного Апостола (ОА). Брати й сестри мають, таким чином, змогу, хоча й на відстані, бути присутніми на цих богослужіннях. У неділю, 21 січня 2024 року, ОА Міхаель Еріх провів перше у цьому році трансляційне богослужіння, яке з громади м. Ульма/Німеччина передавалося по каналах «YouTube» на регіон його діяльності, до якого входить також Україна. Подаємо короткий виклад цього богослужіння.

В основу цього богослужіння була покладена біблійна цитата з **Юди 20:**

«Ви ж, любі, що будетеся вашою найсвятішою вірою і молитесь у Святім Дусі ...»

Пісні: 106 (Вступ), 120.3 (Покаяння), 103 (Святе Причастя)

Апостол Юда, з послання якого взято нашу біблійну цитату, був братом Ісуса. У цьому посланні він виступає проти лжевчителів і закликає триматися «найсвятішої віри», яку звіщали Апостоли (вірші 3 і 17), і відповідно жити. Тоді, як і сьогодні, багато що ставилося під сумнів. Ця «найсвятіша віра» ґрунтується на Євангелії Ісуса Христа і сьогодні також проповідується Апостолами відповідно до положень нашого Катехізису.

З одного боку, віра має бути, фундаментом нашого життя! Запитаймо себе: «Яке значення має віра для мене?» Первісна християнська церква в Єрусалимі є позитивним прикладом віри, що є фундаментом праведного життя (Діяння 2, 42).

З іншого боку, Апостол Юда закликає нас молитися «у Святому Дусі», тобто керуватися у своїх молитвах Святим Духом. Це підводить до нашого девізу на 2024 рік: «Молитва діє». Однак молитва діє лише тоді, коли є правильною. Щодо цього Господь дає нам наступні поради:

- Важливим є не зовнішня форма чи публічне виголошення. Молитися в синагозі чи на людях було в епоху Ісуса Христа чимось звичним. «Винагородою» за публічну молитву було захоплення людей, які милувалися зовнішньою побожністю молільника (Від Матвія 6, 5).
- Важливо не промовляти у молитві безліч слів, які в кінцевому підсумку не мають жодного смислу (Від Матвія 6, 7).
- Істинне звернення до Бога в молитві відбувається у момент тиші. Маленька комірчина, про яку згадує Господь, була коморою без вікон. Отже, важливо, відвернувшись від зовнішнього світу, установити зв'язок з Богом. На таку молитву Бог відповідає (Від Матвія 6, 6).

У нашій біблійній цитаті мовиться також про те, що треба молитися «у Святому Дусі», тобто керуватися Святим Духом. Щодо цього даю такі три поради:

- Молімося упевнено (Від Матвія 7, 7-11). Ця впевненість проявляється в довірі до Божої любові й мудрості. Він не дасть Своїм дітям ні непотрібного (вірш 9), ні шкідливого (вірш 10) для того, аби вдосконалювалися.
- Молімося наполегливо, як про це сказано в притчі про вдову і несправедливого суддю (Від Луки 18, 1). Хто проявляє таку віру, той спізнає Бога.
- Важливо також приходити до Бога з правильним внутрішнім настроєм. Фарисей хотів виправдати себе перед Богом, однак митар виявився виправданим перед Богом, бо смиренно і з каяттям приступив до Нього (Від Луки 18, 9).

Після Вас!

Вам це також знайоме? Біля каси супермаркету вишикувалася черга. Ще до того, як відкриється інша каса, дехто спекулює на цьому і з повним по вінця візком для покупок займає тактично вигідну для себе позицію. І як тільки на горизонті з'являється інший касир, то потрапляєш неначе на перегонки з елементами боксу. Адже всі завжди кудись поспішають. А дідусь з інвалідним візком може стояти в кінці черги. Йому все одно цілий день нічого робити. А потім у трамваї хтось займе перед ним останнє вільне місце.

Жертвами егоїзму «ліктьового» суспільства є слабкі, хворі й беззахисні люди. Апостол Павло, очевидно, завжди стояв би в трамваї, бо вважав: «... майте на увазі користь не власну, а радше інших». (Филип'янам 2, 4). Людина, яка тримає ближнього в полі свого зору, проявляє обережність, завбачливість й уважність. У неї люб'язний погляд, який звернений не на собі. Христове послання любові до

ближнього запобігає тому, аби наше життя перетворилося на суцільне селфі; аби ми завжди тримали в полі свого зору тільки самих себе. Одного разу, коли між учнями Ісуса Христа спалахнула суперечка, хто з них найбільший, то Він відповів: «Найбільший з вас буде вам слугою» (Від Матвія 23, 11). Це були не просто благі слова. Ісус служив Своїм учням й омивав їм ноги. І, врешті-решт, віддав за них Своє життя. За нас також.

Суспільство потребує безкорисливих слуг. Тоді служіння ближньому не зводиться до рутини бездушного обслуговуючого суспільства. Істинне цінування розпочинається з поваги. У тому числі, поваги до слабких, бідних, беззахисних дітей і безпритульних біженців. Якщо вам сьогодні доведеться стати свідком чергової сутички за вільне місце, то подивіться дружнелюбно на свого сусіда й скажіть: «Після Вас!». Адже для цього не обов'язково вмивати йому ноги.

ВИХІДНІ ДАНІ:

Часопис «Наша новоапостольська сім'я», № 4, 2024 р.

Засновник: Релігійна організація «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Україні», проспект Тичини, 18-А, м. Київ (за дорученням Міжнародної Новоапостольської церкви, м. Цюрих, Швейцарія).

Адреса редакції: вул. Збаразька, 8а, 46002 Тернопіль, Україна; тел./факс: (+380352) 524732; p.bich@nak.org.ua сайт: nak.org.ua;

Головний редактор: Будник Анатолій Феодосійович

Відповідальний редактор: Бих Павло Євгенович

© **Видавництво:** Фрідріх Бішофф Гмбх, м. Франкфурт-на-Майні/Німеччина;

Друк: ТОВ «Терно-граф», вул. Текстильна, 18, 46020 м. Тернопіль, Україна; тел. (0352) 51-91-65, 51-91-64; e-mail: terno-graf@ukr.net

Наклад: 350 прим. (українською мовою).

Часопис поширюється безкоштовно серед парафіян Новоапостольської церкви та зацікавлених осіб.

Ми з вдячністю приймемо пожертви на видавничу діяльність.

Отримувач платежу: Релігійна організація «Управлінський центр Новоапостольської церкви в Україні», проспект Тичини, 18-А, м. Київ.

Банківські реквізити:

IBAN р/р UA86320984000002600524 0016749 в АТ "ПроКредит Банк", МФО 320984, ЄДРПОУ 14301165; або IBAN р/р UA77 322669 00000 2600 130 023 5975 (UAN) в АТ «Ощадбанк» м. Київ, МФО 322669

Призначення платежу: добровільні пожертвування від ...

© Цей часопис і всі опубліковані в ньому матеріали захищені авторськими правами.

На повний або частковий передрук матеріалів, а також їх будь-яке копіювання і поширення вимагається дозвіл видавництва.